

Mesterprogram

Általános terv

Készítette: Mészárosné Törzsök Zsuzsanna gyógypedagógiai tanár

Székesfehérvár, 2016.

I. Célkitűzés

Céлом, hogy a mesterprogram megvalósítása során az eddigi innovációs tevékenységemet folytassam, ennek keretében foglalkoztató történelem munkafüzetet készítek 5-6. osztályos tanulásban akadályozott tanulók számára. A tankönyvekhez kapcsolódó *munkafüzetek* sokoldalúan fejlesztik az időbeni és a térbeni tájékozódás képességét, megtanítanak az időszalag használatára, a térképek értelmezésére. Erőteljesen építenek a tanulói aktivitásra, az önálló tanulói véleménynyilvánítás ösztönzésére. Gyakoroltatják a szövegértést. Fontos szerepet szánnak a korábban tanultak felidézésének. A munkafüzetek adnak lehetőséget arra, hogy rejtvényeikkel, játékaikkal, önálló problémamegoldásra serkentő feladataikkal elmélyítsék a tananyagot. Az egyéni és a csoportos gyakorlatok fejlesztik az önálló vélemény megfogalmazását és az együttműködési készséget is. Az érdekességek segítik a tanulnivaló megjegyzését, és módot adnak a képességfejlesztésre is. (Kenyő, 2010)

Céлом az, hogy a mesterprogram megvalósítására során létrejött produktumokat ne csak a szűk iskolai környezetemmel ismertessem meg, hanem szélesebb szakmai körben is. Intézményen belül az „Arany Hétfő” módszertani szakmai előadásorozatban, valamint horizontális tanulás-tudásmegosztás keretében a külső szakmai partnerként megjelölt Fejér Megyei Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Diákotthon és Gyermekotthon, illetőleg a Bicskei József Attila Általános Iskola és Speciális Szakiskola érdeklődő pedagógusaival.

Fontos célnak tartom továbbá, hogy az IKT eszközök minél szélesebb körű felhasználásával olyan tananyagot, illetve munkafüzetet készítek, amely képesség és fejlesztő hatású és hozzájárul a tanulók önálló ismeretszerzéséhez.

2. Célkitűzés indoklása

Az enyhe értelmi fogyatékossgal élő 5-6. osztályos tanulók számára nem íródott a történelem tankönyvhöz munkafüzet, tehát a kiadvány hiánypótló jellegű, akár intézményi, akár szélesebb körű alkalmazását tekintve.

A munkafüzet tartalmi alapja a

- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet alapján elkészített helyi tanterv.

A kerettanterv követelményeinek megfelelő tankönyvek és munkafüzetek (részben) megjelentek, de az általános iskola 5-6. osztályos tanulói számára történelem munkafüzet nem áll rendelkezésre. Gyógypedagógusi gyakorlatom során én is szembesültem ezzel, ezért elhatároztam, hogy egy foglalkoztató jellegű, de az egyéni képességeket figyelembe vevő munkafüzetet szerkesztek.

3. Mesterprofil megnevezése

Mesterprogramommal a **fejlesztő - innovátor** profilú mesterpedagógus fokozatot szeretném elérni és megvalósítani.

4. A mesterprofil indoklása

Szakmai életutamat végiggondolva ez a fajta tevékenység jellemez, ez áll a legközelebb hozzám. (Az eddig végzett tevékenységeimet a szakmai életút bemutatásánál megjelöltem.)

Az Arany János EGYMI lehetőséget biztosít arra, hogy az általam kidolgozott munkafüzeteket a tanórákon kipróbáljam, alkalmazzam. Beépítsem munkámba a megfelelő nevelési-oktatási folyamatokat, az ismeretelsajátítás optimális módjait, illetve a tanulásszervezés leghatékonyabb eljárásait.

Ezeket a tapasztalatokat szeretném nemcsak az iskolavezetéssel, a munkaközösség tagjaival, a gyógypedagógus képzésben résztvevő főiskolai/egyetemi hallgatókkal, a külső szakmai partnerekkel, megosztani, akik hozzám hasonlóan e tantárgyat tanítják, vagy tanítani fogják.

II. Az öt éves időszak tervezett tevékenységei, produktumai, megvalósítás időszakai

1. tevékenység: Történelem munkafüzet készítése az 5. osztályos történelem tantárgy tanításához a Történelem 5-6. osztályos tankönyv alapján.

Tevékenység indoklása: A székesfehérvári Arany János EGYMI helyi tantervének megvalósításában a történelem tantárgy tanításához ezt a tankönyvet használja, ehhez a tankönyvhöz országos szinten nem készült munkafüzet (nem tartalmaz a Köznevelési Tankönyvjegyzet), így a gyógypedagógusra nagy terhet ró a napi felkészülés, a megfelelő

gyakorlófeladatok, időkitöltők kiválasztása. Ehhez kívánok segítséget nyújtani az elkészítendő kiadvánnyal. A helyi tanterv követelményeinek egységes megvalósítása miatt ajánlott ennek elkészítése.

Megvalósítási időszak:

- **2017. január 1. - 2018. május 1.**

Mérföldkő: 2018. május 1.

A tevékenység produktumai:

- Történelem munkafüzet-terv elkészítése általános iskola 5. osztály számára (enyhe értelmi fogyatékos tanulók tanításához)

Sikerkritérium:

- az elkészült 5. osztályos munkafüzet-terv

Tudásmegosztás módja:

- Intézményi műhelymunka a partnerek számára (intézményvezetőség, felső tagozatos munkaközösség, külső szakmai partnerek), előadás, megbeszélés
- elektronikus levelezőlista létrehozása – kapcsolattartás/vélemény és tapasztalatcsere
- elektronikus kiadvány megküldése, Segéd Kezek módszertani folyóirat (mintaoldalak)

Támogatás módja:

- folyamatos szakmai konzultáció

Költségvonzat: -

2. tevékenység: Az elkészített és az együttműködő partnerek számára (intézményi munkaközösség, külső szakmai partnerek) bemutatott munkafüzet-terv visszajelzések alapján történő módosítása, korrekciója.

Tevékenység indoklása: hiánypótló tanítási segédanyag megírása.

Megvalósítási időszak:

- **2018. május 1-től 2018. szeptember 1-ig.**

Mérföldkő: 2018. szeptember 1.

A tevékenység produktuma: Javított Történelem munkafüzet az ált. iskola 5. osztálya számára

Sikerkritérium: Tantárgyi keretben történő kipróbálásra kész állapot

Tudásmegosztás módja:

- elektronikus levelezőlista
- munkafüzet bemutatása nevelési értekezleten
- Szakmai műhely (kihelyezett) az együttműködő szakmai partnereknél

Támogatás módja:

- folyamatos szakmai konzultáció

Költségvonzat: -

3. tevékenység: Történelem 5. munkafüzet tanórai kipróbálása, valamint a tantárgy tanítása. A tanítási gyakorlat során jelentkező módosítási javaslatok, felmerülő változtatási igények dokumentálása, korrekciós tevékenység.

Történelem munkafüzet készítése a 6. osztályos történelem tantárgy tanításához 2018. szeptember 1-től a Történelem 5-6. tankönyv alapján.

Tevékenység indoklása:

- Az elkészített munkafüzet napi gyakorlatba történő beemelése során szükséges lehet módosításokra. **(5. osztály)**
- A székesfehérvári Arany János EGYMI helyi tantervének megvalósításában a történelem tantárgy tanításához ezt a tankönyvet használja, ehhez a tankönyvhöz a nem készült munkafüzet (nem tartalmaz a Köznevelési Tankönyvjegyzet), így a gyógypedagógusra nagy terhet ró a napi felkészülés. Ehhez kívánok segítséget nyújtani az elkészítendő kiadvánnyal. **(6. osztály)**
- A helyi tanterv egységes megvalósítása miatt ajánlott ennek elkészítése.

Megvalósítási időszak:

- **2018. szeptember 1. – 2019. június 30.**

Mérföldkő: 2019. június 30.

A tevékenység produktumai:

- Történelem munkafüzet az 5. osztály számára
- Történelem munkafüzet-terv a 6. osztály számára

- Fejlesztési dokumentáció (5.)

Sikerkritérium:

- A tanulók képességeikhez mérten eredményesen teljesítik az általam készített munkafüzet segítségével az 5. osztályos történelem helyi tantervi követelmény rendszerét.
- Az elkészült 6. osztályos munkafüzet-terv

Tudásmegosztás módja:

- bemutatása a partnerek számára (intézményi vezetőség, munkaközösség, külső szakmai partnerek) – Intézményi műhelymunka, megbeszélés, tájékoztatás,
- elektronikus levelezőlista létrehozása – kapcsolattartás/vélemény és tapasztalatcsere
- szakmai konzultáció

Támogatás módja:

- folyamatos szakmai konzultáció

Költségvonzat: -

4. tevékenység: Az elkészített és az együttműködők számára (intézményi munkaközösség, külső szakmai partnerek) bemutatott **6.** osztályos munkafüzet-terv visszajelzések alapján történő módosítása, korrekciója.

Tevékenység indoklása:

- A szakmai partnerekkel történt konzultáció, egyeztetés során lehetőség van módosításra, javításra.

Megvalósítási időszak:

- **2019. június 30-tól 2019. szeptember 1-ig.**

Mérföldkő: 2019. szeptember 1.

A tevékenység produktumai:

- Történelem munkafüzet a 6. osztály számára
- Írásos feljegyzések, fejlesztési dokumentáció

Sikerkritérium: Tantárgyi keretben történő kipróbálásra kész állapot

Sikeres szakmai együttműködés

Tudásmegosztás módja:

- elektronikus levelezőlista
- publikálás

Támogatás módja:

- folyamatos szakmai konzultáció

Költségvonzat: -**5. tevékenység:**

- **5. osztályos** történelem munkafüzet tanórai használata, valamint a tantárgy tanítása. A tanítási gyakorlat során jelentkező módosítási javaslatok, felmerülő változtatási igények dokumentálása, korrekciós tevékenység.
- **6. osztályos** történelem munkafüzet tanórai kipróbálása, valamint a tantárgy tanítása. A tanítási gyakorlat során jelentkező módosítási javaslatok, felmerülő változtatási igények dokumentálása, korrekciós tevékenység.

Tevékenység indoklása:

- Az elkészített munkafüzet napi gyakorlatba történő beemelése

Megvalósítási időszak:

- **2019. szeptember 1-től 2020. január 30-ig** (az 1. számú részterv vége, de a megvalósítás időszaka: 2020. június 30.)

Mérföldkő: 2020. június 30.

A tevékenység produktuma:

- Történelem munkafüzet az **5. osztály** számára (végleges, módosított, lektorált)
- Történelem munkafüzet a **6. osztály** számára (gyakorlatban történő alkalmazás alatt, de még nem lezárt állapotban)

Sikerkritérium:

- 5-6. osztályos történelem munkafüzet

Tudásmegosztás módja:

- Bemutatása Arany Hétfő szakmai műhelyen (előadás)
- Megjelentetés Segéd Kezek szakmai folyóiratban (mintaoldalak)
- Folyamatos szakmai konzultáció

Támogatás módja:

- folyamatos szakmai konzultáció

Költségvonzat: -

6. tevékenység: Tehetségfejlesztő tananyag összeállítása az 5-6.osztályos történelem tantárgyhoz

Tevékenység indoklása: Az Arany János EGYMI nagy hangsúlyt fektetett a tehetséggondozásra, tanulmányi versenyekre. (SZKTV, Komplex tanulmányi verseny, stb.) Az esélyteremtés érdekében az egyéni képességek, a tehetség kibontakozásának tervezése szükséges. Célja elsősorban a hátrányok csökkentése, amelyek a tanulásban akadályozott gyermekek szokásostól eltérő ütemű fejlődésből adódnak. A felfedezés öröme, az alkotás, a problémamegoldás sikere minden tantárgy fontos eredménye. Olyan tanulást segítő, gyakorlatias feladatsorokat kívánok összeállítani, mellyel színes, „izgalmas” lehetőséget biztosítok a különböző kompetenciák fejlődéséhez.

Megvalósítási időszak: 2020. június 30-tól - 2021. december 31.

(Megosztva: 2020. június 30-tól 2021. február 1-ig: 5. osztály tehetségfejlesztő anyagának, 2021. február 1-től 2021. december 31-ig a 6. osztály tehetségfejlesztő anyagának kidolgozása.)

Mérföldkő: 2021. december 31.

A tevékenység produktuma:

- Tehetséggondozó feladatgyűjtemény az 5. és 6. osztályos történelem tanításához.

Sikerkritérium:

- Önálló tanulásra, ismeretszerzésre motivált tanulók
- A tanulók eredményesen szerepelnek a tanulmányi versenyeken

Támogatás módja:

- folyamatos szakmai konzultáció

Költségvonzat: -

7. A mesterprogram rövid bemutatása a 4D kritériumrendszer alapján

7.1. Folyamatos szakmai fejlődés

Mesterprogramomat egy úgy építettem fel, hogy az adott tevékenységek egymásra épülve, logikai sort alkotnak. A fő feladat a hiánypótló iskolai munkafüzet megírása az általános iskola 5-6. évfolyama számára, amely egyrészt kapcsolatot teremt korábbi munkáimmal (korábban már készítettem Modulfüzetet), másrészt a személyes szakmai célomon túl, az intézmény céljait is szolgálja, hiszen megkönnyíti a történelem tantárgy tanítását a megjelölt évfolyamokon.

A program megvalósítása során, a tudásmegosztások alakalmával megvalósul a szakmai együttműködés az intézményen belül és a külső szakmai partnerek tekintetében is.

A létrejövő oktatási segédanyag intézményi jó gyakorlatként is funkcionálhat. A megvalósítási folyamatba beépített változtatási, módosítási, visszacsatolási lehetőségek pedig biztosítják, a reflexió lehetőségét. A jó gyakorlat soha nem statikus, mindig dinamikus, a fejlődési folyamatra épít.

7.2. Innovatív tevékenység

A programban leírt tevékenységeimmel vállalom, hogy elkészítem a történelem tantárgy 5-6. évfolyamra vonatkozó munkafüzeit, illetve egy történelmi tehetséggondozó füzetet, azokat a tanórákon kipróbálom, illetve a szakmai munkaközösségek, partnerintézmények javaslatait beleépítve, kiegészítem.

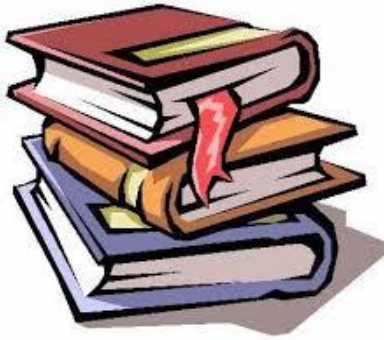
Szeretném az élményközpontúvá tenni a tanítási órákat. Régóta foglalkoztat a játék tanításban-tanulásban hasznosítható szerepe. Biztos vagyok benne, hogy pedagógiailag érdemes kihasználni azt, hogy játszani minden gyerek szeret. A játék által könnyebb a kulcskompetenciák fejlesztése is, ezt - tanulás játék közben - is szeretném megvalósítani a munkafüzetek megírása során. (Hegyeshalminé, 2014)

7.3. Kutató tevékenység

A különböző szakmai műhelymunkákon, megbeszélésen, konferenciákon való részvétel révén a pedagógiai, tantárgy-pedagógiai kutatások új eredményeit beépítem a megvalósításra kerülő oktatási - nevelési segédanyagokba. Ezek a szakmai, pedagógiai fórumok lehetővé teszik, hogy mások innovatív munkáját megismerjem.

7.4. Tudásmegosztó tevékenység

A mesterprogram leírásából egyértelműen kitűnik, hogy a program nem öncélú, a keletkezett dokumentumokat szakmai megbeszélések, egyeztetések, módszertani előadások alkalmával meg kívánom osztani. Az elkészült munkafüzetek letölthetőek és felhasználhatóak lesznek minden érdeklődő számára. A létrejövő oktatási - nevelési segédanyagokat az intézmény által kiadott Segéd Kezek módszertani folyóiratban megjelentetem.

Hivatkozott szakirodalom

- 1.) Hegyeshalminé Varga Judit (2010): „Játszani is engedd...” Játékos és kooperatív módszerek együttes alkalmazása történelemórán 24-25.

www.tte.hu/toertenelemtanitas.hu

Letöltve: 2016. okt. 14.

- 2.) Kenyó Ildikó (2010): A Nemzeti Tankönyvkiadó új általános iskolai történelemtankönyvei és történelmi témákat feldolgozó egyéb kiadványai – Ajánlás 1-2.